

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 123/2021-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov **1) Pozemkové spoločenstvo – lesný a pasienkový urbár (LPU) Dechtice**, Dechtice, IČO 42 399 572, a **2) Poľnohospodárske družstvo Dechtice**, Dechtice, IČO 00 207 667, zastúpených URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5S/77/2017 takto

rozhodol:

1. Postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 5S/77/2017 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa 1 na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Krajskému súdu v Bratislave **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 5S/77/2017 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi 1 **priznáva** finančné zadosťučinenie **700 eur**, ktoré **je** mu Krajský súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Krajský súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi 1 trovy konania **680,74 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Ústavnej sťažnosti sťažovateľa 1 vo zvyšnej časti **nevyhovuje**.
6. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa 2 **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ 1 sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) pried'ahmi v konaní na krajskom súde. Okrem toho žiada, aby bolo krajskému súdu prikázané konať bez zbytočných pried'ahov, finančné zadosťučinenie 5 800 eur a náhradu trov konania.

II.

2. Sťažovateľ 1 sa správnou žalobou doručenou krajskému súdu v máji 2017 domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia Hlavného banského úradu a rozhodnutia obvodného banského úradu. Procesné úkony súvisiace s prípravou veci na nariadenie pojednávania boli ukončené v decembri 2018. V decembri 2020 zaslal krajský súd výzvy účastníkom konania, či súhlasia s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania. Jeden z účastníkov sa vyjadril, že nesúhlasí s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania.

III.

3. Krajský súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril tak, že senát v roku 2019 nemohol nariadiť termín pojednávania, pretože rozhodoval staršie a prednostné veci. Od marca 2020 nebolo možné nariadiť termín pojednávania z dôvodu pandemickej situácie. Krajský súd takisto poukázal na skutočnosť, že od mája 2020 je senát zložený z dvoch členov, pričom mu napádajú veci ako trojčlennému senátu.

4. Sťažovateľ 1 namieta nehospodárnosť, neefektívnosť, nesústredenosť a nečinnosť krajského súdu. Uvádza, že krajský súd spočiatku vykonával procesné úkony, avšak v roku 2019 a 2020 došlo k pried'ahom v konaní a konanie krajského súdu nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty. Sťažovateľ 1 dodáva, že sa správal tak, aby súd mohol rozhodnúť v čo najkratšom možnom čase.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

6. Rozhodovanie o správnych žalobách smerujúcich proti rozhodnutiam štátnej správy patrí do bežnej agendy všeobecných súdov. Z obsahu spisu nevyplýva, že by krajský súd v konaní riešil zložité, skutkovo sporné otázky, ani nemožno identifikovať právnu náročnosť sporu. V správaní sťažovateľa 1 neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vplývali na dĺžku konania.

7. Čo sa týka skutočností tvrdených krajským súdom, treba uviesť, že systémové zlyhania ako personálne problémy alebo množstvo prejednávaných vecí pri správe súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov a nezavávajú Slovenskú republiku zodpovednosti za pried'ahy (II. ÚS 481/2017). Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin pried'ahov v konaní alebo dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny

charakter. Dôležité je rozhodnúť o tom, či k týmto priet'ahom v konaní došlo a odstrániť právny stav neistoty s'ťažovateľa.

8. Rozhodujúci bol postup krajského súdu v konaní, v ktorom sa vyskytli obdobia nečinnosti, keď nebol vykonaný žiaden úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej. Možno identifikovať obdobie nečinnosti približne dvoch rokov, v ktorých krajský súd nevykonával žiadne úkony. Procesný postup krajského súdu nesmeroval k odstráneniu stavu právnej neistoty s'ťažovateľa 1, o čom svedčí, že vo veci po štyroch rokoch od podania žaloby nebolo rozhodnuté. Preto ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa 1 vyhovel a vyslovil, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní bolo porušené základné právo s'ťažovateľa 1 podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Vzhľadom na to, že o žalobe s'ťažovateľa 1 nebolo do nálezu ústavného súdu rozhodnuté, bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy krajskému súdu prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov.

10. Konanie na krajskom súde začalo ešte v roku 2017, pričom doteraz nie je rozhodnuté a vec nie je žiadnym spôsobom skutkovo alebo právne náročná. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania na krajskom súde, správanie s'ťažovateľa 1 a postup súdu ústavný súd s'ťažovateľovi 1 priznal podľa čl. 127 ods. 3 ústavy finančné zadost'učinenie 700 eur a vo zvyšnej časti ústavnej s'ťažnosti nevyhovel.

V.

11. Zistené porušenie základných práv s'ťažovateľa 1 odôvodňuje to, aby mu krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom v sume 680,74 eur. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2020 je 177 eur a v roku 2021 je 181,17 eur. Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi 1 náhradu za dva úkony právnej služby v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie s'ťažnosti 2 x 177) a za jeden úkon v roku 2021 (vyjadrenie na základe výzvy súdu), čo spolu s režijným paušálom (2 x 10,62 eur a 1 x 10,87 eur) predstavuje 567,28 eur, k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 113,46 eur.

VI.

12. Spolu so s'ťažovateľom 1 podal ústavnú s'ťažnosť aj s'ťažovateľ 2, ktorý sa rovnako domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru priet'ahmi v konaní na krajskom súde. Takisto žiada, aby bolo krajskému súdu

prikázané konať bez zbytočných prietáhov, finančné zadost'učinenie 5 800 eur a náhradu trov konania.

13. Sťažovateľ 2 nie je žalobcom v napadnutom konaní pred krajským súdom, no krajský súd s ním koná ako s ďalším účastníkom podľa § 32 ods. 3 Správneho súdneho poriadku, keďže v administratívnom konaní aj sťažovateľ 2 namietal vydanie rozhodnutia obvodného banského úradu. Proti rozhodnutiu obvodného banského úradu však sťažovateľ 2 nepodal odvolanie, o ktorom rozhodol Hlavný banský úrad rozhodnutím, ktoré bolo napadnuté sťažovateľom 1 správnu žalobou. Okrem toho sťažovateľ 2 v konaní na krajskom súde žiadnym spôsobom nereagoval na výzvy krajského súdu. Nevyhnutným predpokladom na to, aby bolo možné konštatovať porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je to, aby nečinnosťou súdu došlo k prehlbovaniu právnej neistoty účastníka konania. Vzhľadom na to, že sťažovateľ 2 nepodal odvolanie proti rozhodnutiu obvodného banského úradu a zostal celkom nečinný v konaní na krajskom súde, prietahy v postupe krajského súdu neviedli k prehĺbeniu jeho právnej neistoty. K namietanému porušeniu sťažovateľom 2 uvedených základných práv nedošlo, jeho ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2021

Robert Šorl
predseda senátu